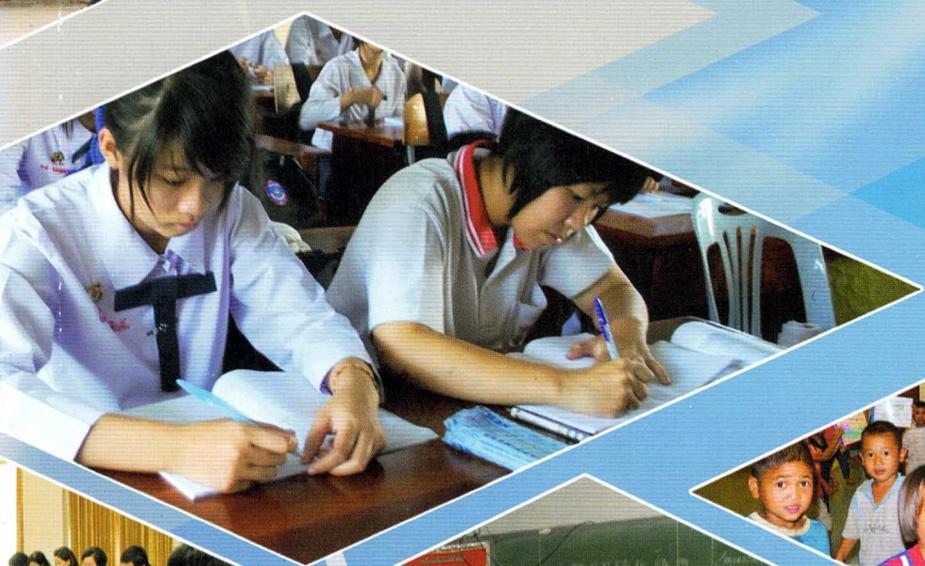

รายงานผล

โครงการพัฒนาเครือข่ายและการประเมินผล การจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

คำนำ

รายงานการวิจัย เรื่อง รายงานผลโครงการพัฒนาเครือข่ายและการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย ฉบับนี้ เป็นผลจากการดำเนินงานของเครือข่ายทางการศึกษาจังหวัดเชียงราย ที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงและสถาบันการศึกษาภายนอกในจังหวัดเชียงรายดำเนินการตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการพัฒนาเครือข่ายทางการศึกษาและการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย ในด้านความครอบคลุม ทั่วถึง และเพียงพอของจังหวัดเชียงราย ตามกรอบตัวชี้วัด ๘ ตัว ที่กำหนด ประกอบด้วย ๑) งบห้องสมุดที่สถานศึกษาได้รับจัดสรร : จำนวนผู้เรียน ๒) อัตราส่วนผู้เรียน ต่อ ครุภัณฑ์ที่ใช้งานได้จริง ๓) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีอินเตอร์เน็ต ๔) อัตราส่วนแหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนรู้ ตลอดชีวิต : ประชากร ๔๐,๐๐๐ คน ๕) อัตราการใช้บริการ แหล่งเรียนรู้ เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต : ประชากร ๑๐๐ คน ต่อปี ๖) อัตราส่วนนักเรียนภาครัฐ : เอกชน ๗) อัตราส่วนนักเรียนมหยมศึกษาตอนปลายสาย สามัญ : สายอาชีพ (ม.๔-๖/ปวช.๑-๓) และ ๘) อัตราส่วนนิสิตนักศึกษาอุดมศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง ๓ กลุ่ม สาขาวิชา (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และ วิทยาศาสตร์สุขภาพ) โดยข้อมูล ที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นข้อมูลประจำปีการศึกษา ๒๕๕๑ ซึ่งถือว่าเป็นการสะท้อนผลการดำเนินงานด้านความ ครอบคลุม ทั่วถึง และ เพียงพอทางการศึกษาของจังหวัดเชียงราย อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของจังหวัดเชียงรายที่สำคัญยิ่งต่อไป

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงในฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในจังหวัดเชียงราย ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและ กระทรวงอื่นๆ ที่ร่วมให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ประกอบการจัดทำรายงานการวิจัยฉบับนี้เป็นอย่างดียิ่งและหวัง ยืนอย่างยิ่งว่ารายงานการวิจัยเรื่องการพัฒนาเครือข่ายและการประเมินผลการจัดการศึกษาจังหวัดเชียงราย จะเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานทางการศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในระดับกระทรวงและจังหวัด ในการนำข้อมูลการพัฒนาระบบเครือข่ายการประเมินผลการจัดการศึกษาของจังหวัดเชียงรายไปประกอบ การจัดทำนโยบายและยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

คณะกรรมการโครงการพัฒนาเครือข่าย
และการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย

- 1.7 อัตราส่วนนักเรียนมีหมายศึกษาต่อนปลายสายสามัญ (ม.4 – ม.6) : นักเรียนสายอาชีพ (ปวช.1 – ปวช.3) มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง
- 1.8 อัตราส่วนนิสิตนักศึกษาอุดมศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง 3 กลุ่ม สาขาวิชา (มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และวิทยาศาสตร์สุขภาพ) มีผลการประเมินอยู่ในระดับปรับปรุง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรลุ่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในรูปเครือข่ายระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับจังหวัดเพื่อให้เกิดความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาของสถานศึกษาแต่ละพื้นที่หรือแต่ละจังหวัดอย่างแท้จริง
2. ควรจัดตั้งหน่วยงาน หรือ ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาระดับประเทศ เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาประเมินผลการจัดการศึกษาในแต่ละระดับอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ควรจัดระบบการรายงานข้อมูลและการกำหนดตัวบ่งชี้สำหรับการประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศโดยมีการตกลงร่วมกันในระดับนโยบาย เพื่อลดความซ้ำซ้อนของข้อมูลที่สถานศึกษาจะต้องรายงานต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	I
บทสรุปสำหรับผู้บริหาร	II
สารบัญ	IV
สารบัญตาราง	V
สารบัญภาพ	VI
บทที่ 1 บทนำ	
หลักการและเหตุผล	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	1
ขอบเขตการดำเนินงานโครงการ	1
วิธีดำเนินการโครงการ	2
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	3
บทที่ 2 ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดเชียงราย	10
บทที่ 3 ผลการประเมินการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย	21
บทที่ 4 บทสรุป	41
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	
คำสั่งเครือข่ายการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย	ก
ทำเนียบเครือข่ายการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย	ข
แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย	ค
ทำเนียบแหล่งเรียนรู้ภายนอกในจังหวัดเชียงราย	ง
ประมวลภาพ	จ

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 1	4
ตารางที่ 2	11
ตารางที่ 3	13
ตารางที่ 4	14
ตารางที่ 5	15
ตารางที่ 6	18
ตารางที่ 7	19
ตารางที่ 8	26
ตารางที่ 9	27
ตารางที่ 10	28
ตารางที่ 11	30
ตารางที่ 12	31
ตารางที่ 13	32
ตารางที่ 14	33
ตารางที่ 15	34
ตารางที่ 16	34
ตารางที่ 17	35
ตารางที่ 18	36
ตารางที่ 19	39
ตารางที่ 20	39

สารบัญภาพ

รายการ	หน้า
รายการ 1 แผนที่แสดงเขตการปกครองในจังหวัดเชียงราย	12
รายการ 2 หน่วยงานที่จัดการศึกษาและส่งเสริมการจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงราย	20
รายการ 3 เครื่องข่ายการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย	24

ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.วนัชัย ศิริชันะ

รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติสุดา ศรีสุข

อธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผู้พิจารณารายงาน

รองศาสตราจารย์กัลณก สาธิดาดา

รองศาสตราจารย์ ดร. ปรีชา อุปโยคิน

นราภรณ์ นราภรณ์ อยู่ญาติวงศ์

นายชัยพงษ์ แก้วกล้า

รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

ผู้อำนวยการศูนย์บริการวิชาการ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

คณะดีสัมพันธ์วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

หัวหน้าฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง

บทที่ ๑

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ด้วยสำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจในการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาในภาพรวมของประเทศไทยตามกรอบนโยบายการศึกษาแห่งชาติ ได้เริ่มดำเนินการพัฒนาระบบติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศไทยตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๐ – ๒๕๕๑ โดยได้จัดทำกรอบด้วนบังชี้สำหรับการติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษาของประเทศไทย ใน ๕ ด้าน ได้แก่ ๑) ความครอบคลุม ทั่วถึงและเพียงพอ ๒) ความเสมอภาค ๓) คุณภาพ ๔) ประสิทธิภาพ และ ๕) ประสิทธิผล นอกจากนี้ยังได้กำหนดวิธีการทดสอบด้วนบังชี้ที่กำหนด เพื่อให้ได้ข้อมูลประกอบการออกแบบฐานข้อมูลซึ่งกำลังดำเนินการพัฒนาระบบฐานข้อมูลสนับสนุนการประเมินผลตามด้วนบังชี้ด้วยเหตุผลดังกล่าว การมีหน่วยงานเครือข่ายร่วมสนับสนุนข้อมูลเข้าสู่ระบบอย่างถูกต้อง ครอบคลุมครอบคลุมทั้งหมดในทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษา ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ฐานข้อมูล มีประสิทธิภาพอย่างแท้จริง และเป็นที่น่าเชื่อถือ

สำนักงานเลขานุการสภาพการศึกษาจึงร่วมกับมหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวงดำเนินการสร้างเครือข่ายหน่วยงานการศึกษาของจังหวัดเชียงราย เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาของจังหวัด โดยครอบคลุมทุกระดับ และประเภทการศึกษา ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน (รวมการศึกษานอกโรงเรียน) อาชีวศึกษา และอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการจัดเก็บรวบรวมข้อมูลตามกรอบด้วนบังชี้ที่กำหนดและนำมาซึ่งข้อมูลเกี่ยวกับผลการจัดการศึกษาในระดับจังหวัด ตลอดจนสถานภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาในภาพรวมของจังหวัดเชียงราย เพื่อจะนำไปสู่การร่วมกันทำงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงรายต่อไป

วัสดุประสงค์

๑. เพื่อจัดทำสมाचิกเครือข่ายการพัฒนาและการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย รวมทั้งบริหารจัดการเครือข่ายในการประเมินผลการจัดการศึกษาของจังหวัดเชียงราย

๒. เพื่อประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความครอบคลุม ทั่วถึง และเพียงพอในจังหวัดเชียงราย ตามกรอบด้วนบังชี้ที่กำหนด

ขอบเขตการดำเนินงาน

๑. การจัดทำสมाचิกเครือข่ายเพื่อสนับสนุนการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย ครอบคลุมหน่วยงานที่รับผิดชอบจัดการศึกษาในพื้นที่จังหวัดเชียงรายทุกระดับการศึกษา ได้แก่ การศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับอาชีวศึกษา ระดับอุดมศึกษา และการศึกษานอกโรงเรียน ซึ่งรวมถึงหน่วยงานในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวง ทบวง กรม อื่นๆ และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการจัดเก็บข้อมูล อาทิ สำนักงานสถิติจังหวัด สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด ฯลฯ

ระดับความคื้นหานักเรียน

มีนาคม ถึง กันยายน พ.ศ. 2552

ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. การสร้างเครือข่ายสถาบันการศึกษาในทุกระดับของจังหวัดเชียงราย พร้อมทำเนียบเครือข่ายการประเมินผลการศึกษาของจังหวัดเชียงราย
2. รายงานการพัฒนาเครือข่ายและการประเมินผลการจัดการศึกษาในจังหวัดเชียงราย ด้านความหลากหลาย ทั่วถึง และเพียงพอ จำนวน 8 ตัวบ่งชี้ .
3. ข้อมูลการจัดการศึกษาจำแนกตามประเภทสถาบัน

ตารางที่ 1 เกณฑ์การประเมินผลการจัดการศึกษาด้านความครอบคลุม ทั่วถึง และเพียงพอ

ตัวบ่งชี้	นิยาม	แนวทางการวิเคราะห์	เกณฑ์การประเมิน		
			ระดับ	ผลการประเมิน	ความหมาย
	งบห้องสมุดที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรต่อจำนวนผู้เรียนแต่ละระดับ	งบห้องสมุดที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรต่อจำนวนผู้เรียนแต่ละระดับ = งบประมาณที่ห้องสมุดได้รับจัดสรรงั้งหมด / จำนวนผู้เรียนทั้งหมดในระดับนั้น			
ตัวบ่งชี้ที่ 1 งบห้องสมุดที่สถานศึกษาได้รับจัดสรร : จำนวนผู้เรียน	(1.1) ระดับปฐมวัย	(1.1) งบห้องสมุดที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรต่อจำนวนผู้เรียนระดับปฐมวัย	1 2 3 4	< 5.00% 5.00 – 9.99% 10.00 – 14.99% $\geq$ 15.00%	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก
	(1.2) ระดับประถมศึกษา	(1.2) งบห้องสมุดที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรต่อจำนวนผู้เรียนระดับประถมศึกษา	1 2 3 4	< 5.00% 5.00 – 9.99% 10.00 – 14.99% $\geq$ 15.00%	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก
	(1.3) ระดับมัธยมศึกษา	(1.3) งบห้องสมุดที่สถานศึกษาได้รับจัดสรรต่อจำนวนผู้เรียนระดับมัธยมศึกษา	1 2 3 4	< 5.00% 5.00 – 9.99% 10.00 – 14.99% $\geq$ 15.00%	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก

ตัวบ่งชี้	นิยาม	แนวทางการวิเคราะห์	เกณฑ์การประเมิน		
			ระดับ	ผลการประเมิน	ความหมาย
ตัวบ่งชี้ที่ 2 (ต่อ) ร้อยละของสถานศึกษาที่มีอินเตอร์เน็ต	(2.3) ระดับอุดมศึกษา	(2.3) ร้อยละของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มีอินเตอร์เน็ต	1 2 3 4	< 90.00% 90.00 – 94.99% 95.00 – 99.99% 100.00%	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 3 อัตราส่วนแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต 40,000 คน : ประชากร 40,000 คน	อัตราส่วนแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตตามมาตรา 25 ของ พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ห้องสมุดประชาชน พิพิธภัณฑ์ สวนสาธารณะ สวนพฤกษาศาสตร์ อุทยาน วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ศูนย์การกีฬาและนันทนาการฯ ต่อจำนวนประชากร 40,000 คน	อัตราส่วนแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตต่อประชากร 40,000 คน = จำนวนแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต / จำนวนประชากร 40,000 คน	1 2 3 4	1.00 – 1.99 2.00 – 2.99 3.00 – 3.99 ≥ 4.00	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ 4 อัตราการใช้บริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต 100 คนต่อปี	อัตราส่วนปริมาณการใช้บริการทั้งหมดใน 1 เดือนของแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตต่อประชากร 100 คนต่อปี	อัตราการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ต่อประชากร 100 คนต่อปี = ($(\text{จำนวนครั้งที่ใช้บริการแหล่งเรียนรู้แต่ละประเภทใน } 1 \text{ ปี} / \text{จำนวนประชากรทั้งหมด}) \times 100$)	1 2 3 4	< 200 200 – 249 250 – 299 ≥ 300	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก

ตัวบ่งชี้	นิยาม	แนวทางการวินิจฉัย	เกณฑ์การประเมิน		
			ระดับ	ผลการประเมิน	ความหมาย
ตัวบ่งชี้ที่ ๕ อัตราการใช้บริการแหล่งเรียนรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต : ประชากร 100 คนต่อปี	อัตราส่วนปริมาณการใช้บริการทั้งหมดใน 1 เดือนของแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตต่อประชากร 100 คนต่อปี	อัตราการใช้บริการแหล่งเรียนรู้ต่อประชากร 100 คนต่อปี = $(จำนวนครัวเรือนที่ใช้บริการแหล่งเรียนรู้แต่ละประเภทใน 1 ปี / จำนวนประชากรทั้งหมด) \times 100$	1 2 3 4	< 200 200 – 249 250 – 299 ≥ 300	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก
ตัวบ่งชี้ที่ ๖ อัตราส่วนนักเรียนภาคครึ่ง : ต่อภาค เอกชน	(6.1) ระดับปฐมวัย	อัตราส่วนนักเรียนในสถาบันการศึกษาลังกัดรัฐบาล / จำนวนนักเรียนทั้งหมดในสถานศึกษารัฐและเอกชน = $(จำนวนนักเรียนทั้งหมดในสถาบันการศึกษาลังกัดเอกชน / จำนวนนักเรียนทั้งหมดในสถาบันศึกษารัฐและเอกชน) \times 100$			
		(6.1) อัตราส่วนนักเรียนภาคครึ่งต่อภาคในระดับปฐมวัย	1 2 3 4	$\geq 91 : \leq 9$ 86 - 90 : 10 - 14 81 - 85 : 15 - 19 50 - 80 : 20 - 50	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก
	(6.2) ระดับประถมศึกษา	(6.2) อัตราส่วนนักเรียนภาคครึ่งต่อภาคในระดับประถมศึกษา	1 2 3 4	$\geq 91 : \leq 9$ 86 - 90 : 10 - 14 81 - 85 : 15 - 19 50 - 80 : 20 - 50	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก

ตัวบ่งชี้	บิณฑ์	แนวทางการวิเคราะห์	เกณฑ์การประเมิน		
			ระดับ	ผลการประเมิน	ความหมาย
ตัวบ่งชี้ที่ 8 (ต่อ)	(8.2) อัตราส่วนจำนวนนิสิตนักศึกษา อุดมศึกษา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี = จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี / จำนวนนิสิตนักศึกษา ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	(8.2) อัตราส่วนจำนวนนิสิตนักศึกษา อุดมศึกษา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี = จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชา วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี / จำนวนนิสิตนักศึกษา ในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	1 2 3 4	60 - 99 : 1 - 34 61 - 65 : 35 - 39 56 - 60 : 40 - 44 50 – 55 : 45 - 50	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก
	(8.3) อัตราส่วนจำนวนนิสิตนักศึกษา อุดมศึกษา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี = จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์/จำนวนนิสิต นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	(8.3) อัตราส่วนจำนวนนิสิตนักศึกษา อุดมศึกษา เปรียบเทียบระหว่างกลุ่มสาขาวิชามนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี = จำนวนนิสิตนักศึกษาที่ศึกษาในสาขาวิชา มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์/จำนวนนิสิต นักศึกษาในสาขาวิชาวิทยาศาสตร์สุขภาพ	1 2 3 4	60 - 99 : 1 - 34 61 - 65 : 35 - 39 56 - 60 : 40 - 44 50 – 55 : 45 - 50	ปรับปรุง พอใช้ ดี ดีมาก